

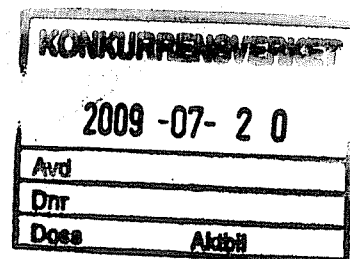
**LÄNSRÄTTEN I
VÄNERSBORG**

Linda Wallin

DOM

2009-07-17
Meddelad i
Vänersborg

Mål nr
943-09 E

SÖKANDE

Bring City Mail Sweden AB, 556591-6961
Västberga Gårdsväg 36
120 21 Stockholm

Ombud: Advokat Carl Bokwall och jur. kand. Per-Owe Arfwedson
Advokatfirman Cederquist KB
Box 1670
111 96 Stockholm

MOTPART

Västra Götalandsregionen
462 80 Vänersborg

SAKEN

Offentlig upphandling enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling
– LOU

DOMSLUT

Länsrätten avslår Bring CityMail Sweden AB:s framställan om åtgärder enligt lagen om offentlig upphandling.

Länsrättens interimistiska beslut gäller inte längre.

Dok.Id 70964

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1060 462 28 Vänersborg	Residensgatan 23	0521-27 03 00 E-post: lansrattenivanersborg@dom.se	0521-27 03 80	måndag – fredag 09:00-12:00 13:00-16:00

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen (VGR) bestämde i tilldelningsbeslut den 8 april 2009 att annan leverantör är Bring CityMail AB (Bolaget) tilldelats tjänsteområdet *D.1 Sändningar* i upphandlingen "Posthanteringstjänster för leverans till Västra Götalandsregionen", diarenr. SN072-2008 (upphandlingen).

Länsrätten beslutade den 27 april 2009 att ifrågavarande upphandling, i den del den avsåg tjänsteområdet *D.1 Sändningar* inte fick avslutas innan länsrätten avgjort målet slutligt eller något annat har beslutats.

YRKANDE M.M.

Bolaget yrkar att länsrätten enligt 16 kap. 2 § första stycket LOU ska förordna att upphandlingen ska göras om avseende tjänsteområdet *Större Sändningar*. Som skäl anför Bolaget bl.a. följande. Grunder: VGR har brutit mot proportionalitets- och likabehandlingsprincipen och därmed mot 1 kap. 9 § LOU. VGR:s brott mot proportionalitetsprincipen består i att VGR tillämpat ett utvärderingskriterium (*Geografisk täckning*) och en poängsättning som premierar anbudsgivare som kan leverera försändelser i hela landet trots att den absoluta merparten av försändelser som är föremål för VGR:s upphandling ska levereras inom Västra Götalandsregionen. Det tillämpade utvärderingskriteriet och VGR:s grunder för poängsättning står därmed i strid med proportionalitetsprincipen. VGR har även handlat i strid med likabehandlingsprincipen genom att tillämpa utvärderingskriterium (*Geografisk täckning*) och en poängsättning som medfört att endast Posten kunnat erhålla full poäng vid utvärdering. Som en följd av att VGR brutit i sina förpliktelser enligt LOU har Bolaget lidit, eller i vart fall riskerat att lida skada, i den mening som avses i 16 kap. 1 § första stycket LOU och 16 kap. 2 § andra stycket LOU. Genom att VGR uppställt det oproportionerli-

ga utvärderingskriteriet samt behandlat anbudsgivarna i strid med likabehandlingsprincipen har VGR begränsat konkurrensen på ett otillbörligt sätt och omkullkastat Bolagets möjligheter att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Skäl för ingripande med stöd av 16 kap. 2 § LOU föreligger på denna grund. Eftersom bristerna hänför sig till förfrågningsunderlaget är rättelse inte en tillräcklig åtgärd, varför upphandlingen ska göras om. Bolagets talan avser endast avtalsområdet *D. Större sändningar* eftersom Bolaget inte lider skada pga. VGR:s brott mot LOU avseende de övriga avtalsområdena. VGR:s brott mot proportionalitetsprincipen och likabehandlingsprincipen avser dock samtliga tjänsteområden. – Omständigheter – VGR påbörjade upphandlingen av posthanteringstjänster vid inledningen av 2009. Ramavtal avsåg att träffas med en leverantör per tjänsteområde inom sammanlagt sju tjänsteområden. Bolaget och Posten var de enda anbudsgivarna som lämnade anbud på tjänsteområdet *D.1 Större sändningar*. Posten tilldelades avtal för detta tjänsteområde. – VGR:s utvärderingsmodell och anbudsutvärdering – Resultatet av VGR:s anbudsutvärdering avseende *Större sändningar* utföll på följande vis:

Utvärderingskriterium	Posten	Bring CityMail	Posten	Bring CityMail
	B-post	B-post	Posttidningar	Posttidningar
	brev	brev	B-post	B-post
Total kostnad	4,29 poäng	5 poäng	4,39 poäng	5 poäng
Vikt 50 procent	2,15	2,50	2,20	2,50
Geografisk täckning	5 poäng	1 poäng	5 poäng	1 poäng
Vikt 30 procent	1,50	0,30	1,50	0,30
Miljö	5 poäng	5 poäng	5 poäng	5 poäng
Vikt 20 procent	1,00	1,00	1,00	1,00
Totalpoäng	4,65	3,80	4,70	3,80

Av tabellen ovan framgår att Bolaget erbjöd den lägsta *Totala kostnaden* och erhöll tillsammans med Posten högsta poäng avseende *Miljö*. Posten erhöll den högsta totalpoängen eftersom Posten fick 5 poäng avseende *Geografisk täckning* och Bolaget erhöll 1 poäng. Utvärderingen av kriteriet *Geografisk täckning* var utslagsgivande för vem av Posten eller Bolaget som skulle tilldelas kontrakt för tjänsteområdet. – VGR:s utvärderingskriterium *Geografisk täckning* och grunderna för poängsättningen strider mot proportionalitetsprincipen – Proportionalitetsprincipen innebär bl.a. att en upphandlande myndighet inte får uppställa utvärderingskriterium som går utöver vad som är nödvändigt för upphandlingen ifråga. Utvärderingskriterierna måste vara effektiva/lämpliga och leda till att det avsedda syftet uppnås. Utvärderingskriterierna måste vidare ha ett naturligt samband med och stå i proportion till det behov som ska täckas. Se bl.a. Kammarrätten i Stockholms dom av den 13 januari 2009 i mål nr 8457-08 där det fastslås att ingen åtskillnad ska göras mellan bör- och skall-krav om dessa strider mot proportionalitetsprincipen. – Vid utvärdering av tjänsteområdet *Större sändningar* och utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* har VGR lagt stor vikt (30 procent) vid om anbudsgivaren har geografisk täckning i hela landet och tilldelar en sådan leverantör högsta poäng. Anbudsgivarens förmåga att leverera försändelser i hela landet spelar en väldigt liten roll då en försiktig uppskattning ger vid handen att minst 90 procent av alla försändelser inom tjänsteområdet sker inom Västra Götalandsregionen. VGR:s behov av att leverantören ska kunna leverera försändelser till övriga delar av landet inskränker sig till mindre än 10 procent av försändelserna lågt räknat. Trots att den väsentliga delen av VGR:s behov avser Västra Götalandsregionen premierar utvärderingsmodellen att anbudsgivaren har en nationell täckningsgrad som således getts en opåkallat stor samt avgörande betydelse för utgången i upphandlingen. VGR begränsar genom utvärderingskriteriet den konkurrens som finns på marknaden på ett otillbörligt sätt och leverantörer som har fullgod täckning i Västra Götalandsregionen men inte i hela landet utestängs de facto från att delta i upphandling-

en. – Det är den upphandlande myndigheten som har att visa att samtliga ställda krav står i överensstämmelse med proportionalitetsprincipen, se Kammarrättens i Stockholm dom av den 30 december 2008 i mål nr 4283-08. Bolaget behöver således inte bevisa att utvärderingskriteriet strider mot proportionalitetsprincipen utan denna börda ligger primärt på VGR. Den undersökning som åberopas av VGR har inte, trots att Bolaget uttryckligen så begärt, ingetts till länsrätten. VGR har följaktligen inte ens gjort sannolikt, än mindre bevisat, att utvärderingsmodellen och viktningen av kriterierna är proportionerlig. Utredningen är nio år gammal och avser inte VGR utan Göteborgs Stad. Eftersom VGR inte ingivet denna undersökning är det omöjligt för Bolaget eller länsrätten för den delen att ta ställning till de uppgifter som VGR för fram. Vad som dock redan nu kan anmärkas är, förutom att undersökningen är nästan ett decennium gammal, att det exempelvis inte framgår vilken typ av försändelser som undersökningen omfattar eller hur många försändelser som medräknats. Dessa omständigheter gör att Bolaget ifrågasätter relevansen och betydelsen av VGR:s undersökning samt undersökningens värde som bevis. – Som exempel på att utvärderingskriteriet och grunderna för poängsättning är förenliga med proportionalitetsprincipen för VGR fram korrespondens mellan universitetssjukhusen och rikssjukvården. VGR:s påståenden i denna del är ovidkommande eftersom posthanteringen av dessa försändelser avser försändelser som huvudsakligen hör hemma inom produktområdet *A. Inrikes försändelser* alternativt inom Postens *Osorterade sändningar* och inte försändelser inom produktområdet *D.1 Sändningar*. Att det saknas mätningar som anger och kvantifierar VGR:s behov av att skicka försändelser inom produktområdet *D.1 Sändningar* utanför regionen är beklagligt och en orsak till att upphandlingen har kommit att strida mot de grundläggande principerna i LOU. Det är i sammanhanget förvånansvärt att VGR å ena sidan gör gällande att viktningen av det kriteriet *Geografiska täckning* och grunderna för poängsättningen är motiverat och förenligt med proportionalitetsprincipen samtidigt som VGR saknar konkret underlag som visar VGR:s behov av att

skicka försändelser utanför regionen. – Bolaget har å sin sida vidtagit egna utredningsåtgärder som samstämmigt stödjer dess uppfattning att den absoluta merparten av samtliga försändelser inom produktområde *D.1 Sändningar* sker inom regionen. Bolaget har bl.a. Göteborgs Stad och Stockholms läns landsting (SLL) som sina kunder och har för dessa kunders räkning hand om större försändelser som motsvaras av produktområde *D.1 Sändningar*. Utredningsmaterialet är hämtat från dessa kunders tryckeri och den datafil med postnummerfördelningen som styr var försändelsen ska skickas. Bolaget har därför tillförlig information om hur stor andel av försändelserna motsvarande *D.1 Sändningar* som är adresserade inom respektive utom Göteborgs Stad och SLL. Även om urvalet är begränsat i mätningarna är det Bolagets uppfattning att dessa båda kunders fördelning av försändelser inom respektive utom den egna regionen inte i någon större utsträckning skiljer sig från det som gäller för VGR. Det förefaller ostridigt att åtminstone Göteborgs Stad är ett representativt jämförelseobjekt. De båda mätningarna har gett följande resultat.

- En mätning skedde i maj 2008 avseende Göteborgs Stad och ca. 20 000 försändelser visar att den absoluta merparten (ca. 94 procent) av dessa försändelser skedde inom staden. Resterande försändelser, dvs. ca. 6 procent gick till angränsande kommuner.
- En mätning som skedde så sent som i mars 2009 avseende SLL och ca. 69 000 försändelser visar att den absoluta merparten (ca. 96 procent) skedde inom Stockholms läns landsting. Endast en mindre del av försändelserna gick utanför SLL.

De båda mätningarna är av färskare datum än den utredning som åberopas av VGR och representativ för VGR:s behov av att skicka försändelser inom respektive utomför Västra Götalandsregionen är mycket litet. Den ringa mängden av försändelser som ska skickas utanför VGR motiverar därför inte att kriteriet *Geografiska täckning* ska viktas till hela 30 procent samtidigt som grunderna för poängsättning i så hög utsträckning premierar geografisk täckning i hela Sverige. Viktningen är i sig således oproportio-

nerlig även om själva tilldelningskriteriet skulle accepteras. – VGR:s utvärderingskriterium och grunderna för poängsättning strider mot likabehandlingsprincipen – Principen innebär att alla anbudsgivare ska behandlas lika och utan ovidkommande hänsyn. Utvärderingskriterierna får inte uppställas så att endast en anbudsgivare kan uppfylla dem eller gynnas av dem. Inte heller får vissa leverantörer särskilt missgynnas av utvärderingskriterierna. En upphandlande myndighet får inte heller uppställa särskilda utvärderingskriterier som medför att konkurrensen begränsas eller snedvrids. Den upphandlande myndigheten har således en skyldighet att tillvarata den konkurrens som finns på marknaden. Huvudsyftet med LOU och de gemenskapsrättsliga bestämmelserna om offentlig upphandling är fri rörlighet för varor och tjänster och att medlemsstaterna ska öppnas upp för konkurrens över gränserna. EG-domstolen har slagit fast att några av ändamålen med upphandlingsreglerna är att utveckla och tillvarata effektiv konkurrens. För att en upphandlande myndighet inte ska ställa krav som begränsar konkurrensen är det därför väsentligt att den väl känner marknadens funktion och konkurrensförhållanden. – Den anbudsgivare som har täckning i hela landet ges maximal poäng 5 vid utvärderingen av tjänstområdet *Större sändningar*. Den enda leverantören som har täckning i hela landet är Posten. Posten är ett av Nordens största företag inom kommunikations- och logistiktjänster. Posten har en bred produktportfölj och en sedan flera år tillbaka en utvecklad och betald infrastruktur som innebär att försprång mot övriga aktörer på marknaden. Posten har dessutom ökat sitt försprång genom samgåendet med Posten Danmark. Posten har genom lagstiftning en skyldighet att tillhandahålla en samhällsomfattande posttjänst, vilket innebär att Posten måste ha ett heltäckande distributionsnät i Sverige. I Västra Götalandsregionen finns Bolaget som täcker ca. 55 procent samt några mindre lokala aktörer som endast täcker enstaka kommuner. Av naturliga skäl finns det inte ekonomiska incitament för privata aktörer att bygga upp ett motsvarande distributionsnät som Posten. Bolaget är sedan den svenska postmarkanden avreglerades år 1994 huvudutmanare till

Posten. – Genom VGR:s poängmodell kommer Posten alltid att ha ett otillbörligt försteg mot andra anbudsgivare. Posten har ett försteg om 1,20 poäng om Postens konkurrenter som lämnar anbud endast täcker delar av regionen och till följd därav endast tilldelas 1 poäng när Posten får 5 poäng ($5 \text{ poäng} \times 0,30 = 1,50 - 0,30 = 1,20$ (1 poäng $\times 0,30 = 0,30$)). Posten har ett försteg om 0,6 poäng om Postens konkurrenter som lämnar anbud täcker hela regionen och till följd därav tilldelas 3 poäng när Posten får 5 poäng ($5 \text{ poäng} \times 0,30 = 1,50 - 0,90 = 0,60$ poäng (3 poäng $\times 0,30 = 0,90$)). Det är endast Posten som kan erhålla en maximal poäng om 5 viktade poäng (*Total kostnad 2,50, Geografisk täckning 1,50 och Miljö 1,00*). Andra leverantörer kan maximalt endast erhålla 3,80 viktade poäng (*Total kostnad 2,50, Geografisk täckning, 0,30 och Miljö 1,00*). Den enda möjligheten för Bolaget och andra potentiella leverantörer att bryta Postens försprång är att lägga ett så pass lågt pris som kompenserar för Bolaget skulle vara tvunget att sänka sitt pris med ytterligare ca. 25 procent (från nuvarande pris som redan är 25 procent lägre än Postens till 45-50 procent under Postens pris) för att kompensera den fördel som Posten erhållit i upphandlingen. Trots att Bolaget tilldelades den högsta poängen avseende utvärderingskriterierna *Totalkostnad* och *Miljö* vann Posten tjänsteområdet till följd av att Posten erhöll högsta poäng avseende *Geografisk täckning* och Bolaget erhöll den lägsta poängen. Det otillbörliga gynnandet av Posten har varit väsentligt och avgörande för utgången av upphandlingen beträffande tjänsteområdet *Större sändningar*. Mot denna bakgrund och i avsaknad av något objektivt godtagbart skäl till att Posten ska gynnas framför andra anbudsgivare innebär utvärderingskriteriet och grunderna för poängsättningen ett otillbörligt gynnande av Posten som strider mot likabehandlingsprincipen.

– VGR motiverar utvärderingskriteriet och grunden för poängsättningen bl.a. med att det uppkommer ett ”mervärde” ”*ju större del av VGR:s utgående försändelser som en leverantör kan hantera*”. Detta uppkommer eftersom VGR inte behöver ”förädla” posten ytterligare utöver den ”förädling” som sker inom VGR innan försändelsen lämnas över till leverantören

av posthanteringstjänsten. Det VGR möjligen vill göra är att övergå till Postens tjänst *Frankeringservice* alternativt gå från enstaka försändelser (*A. Inrikes försändelser*) till att gå över till Postens tjänst *Osorterade sändningar* vilket inbegriper sortering av försändelser utifrån försändelseernas vikt och format, men utan att försändelserna sorteras i postnummerordning. Det är endast Posten som tillhandahåller sådan sorteringstjänst beträffande postnummersortering i sitt produktutbud. Ovanstående förädlingsprocess, som innebär lokalt genererade men centralt förädlade försändelser, omfattar enligt Bolagets uppfattning endast enstaka försändelser eller osorterade försändelser. Volymer inom Bolagets offererade segment produceras huvudsakligen hos tredjepart (ej inom VGR:s lokala enheter), där sorteringen sker digitalt i adressfilerna före produktion av försändelsen. Detta innebär således att ingen ytterligare manuell hantering ("förädling") av VGR behövs, vilket i sin tur inte innebär någon ytterligare merkostnad för VGR. Enligt Bolagets uppfattning uppkommer således inte något sådant mervärde och det framgår inte av VGR:s förfrågningsunderlag att VGR efterfrågat en postsorteringstjänst motsvarande Postens *Osorterade sändningar* vilket gör att det "mervärde" som VGR motiverar utvärderingskriteriets vikt samt grunderna för poängsättningen inte är relevant. Detta framgår särskilt genom att VGR inte utvärderat Bolagets tjänst *Sorterade sändningar* i intervallet 500-4 999. VGR:s invändning stärker inte VGR:s talan utan blottlägger en ytterligare brist i upphandlingen. – VGR gör gällande att leverantörerna genom samverkan kan uppnå en högre täcknings grad i landet och uppnå en högre poängsättning beträffande *Geografisk täckning*. Detta är inte riktigt. Även om Bolaget skulle samverka med samtliga leverantörer förutom Posten, skulle det aldrig gå att uppnå full geografisk täckning i Sverige eller ens i Västra Götalandsregionen. Med samverkan skulle den maximala poängen för geografisk täckning ändå vara begränsad till 1 poäng. Samverkan fyller därför ingen funktion för att uppnå större geografisk täckningsgrad. Även om VGR:s viktning av kriteriet *Geografisk täckning* är 30 procent har utvärderingskriteriet en avgörande betydelse för utgången

av upphandlingen. VGR menar att de uträkningar som Bolaget redovisat i sin ansökan om överprövning inte på något sätt visar att utvärderingsmodellen eller grunderna för poängsättning strider mot likabehandlingsprincipen. VGR anger dock inte vilka invändningar VGR har mot Bolagets beräkningar, förutom att de baserats på ett felaktigt utvärderingsunderlag som i och för sig inte innebär något för riktigheten av slutsatserna kring uträkningarna. För att Bolaget på ett riktigt sätt ska kunna bemöta VGR:s bestridande i sak, förutsätter det att VGR anger grunderna för sitt bestridande. Följande tre frågor är då av särskilt intresse.

1. Är det ostridigt att den maximala poängen som alla andra leverantörer än Posten erhålla är begränsad till 3,8 poäng, samtidigt som Postens maximala poäng uppgår till 5 poäng?
2. Givet förutsättningarna i upphandlingen, är det ostridigt att Bolaget skulle behöva sänka sitt offererade pris med ca. 45-50 procent för att vinna över Posten?
3. Mot bakgrund av VGR:s kunskap om postmarknaden, är en 45-50 procentig prissänkning av de priser som Bolaget offererade i upphandlingen realistisk?

Dessa frågor sätter fingret på vari bristen på likabehandling består i. Om VGR försökt att besvara frågorna hade klarhet erhållits hur VGR menar att likabehandlingsprincipen och konkurrensen upprätthålls. VGR har nu endast hänvisat till att utvärderingsmodellen följts, vilket i och för sig inte bestrids men som överhuvudtaget inte är fråga i målet. – VGR tar det faktum att Mariestad Brev och Paketservice AB tilldelats produktområde *A. Inrikes försändelser* som intäkt för att det trots utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* är möjligt att vinna produktområdet framför Posten. För det första gäller detta ett helt annat produktområde som inte är föremål för överprövning. Redan av detta skäl haltar den jämförelse som VGR vill göra. Även om Bolaget anser att den omständigheten att Mariestad Brev och Paketservice AB tilldelats ett produktområde är oväsentligt för bedömningen om utvärderingen inom produktområdet *D.1 Sändningar* skett i

strid med likabehandlingsprincipen, vill Bolaget kommentera skälen till varför Mariestad Brev och Paketservice kunde tilldelas produktområdet framför Posten. Mariestad Brev och Paketservice AB:s prissättning har inte varit kopplade till volymerna av försändelser. Detta har möjliggjort för Mariestad Brev och Paketservice AB att ge en liten rabatt i de viktintervaller där huvuddelen av försändelserna förekommer och en stor rabatt i de viktintervall där små volymer finns. Det har således varit möjligt att subventionera stora rabatter där volymerna är låga med lägre rabatter där volymerna är höga. På detta sätt har det varit möjligt för Mariestads Brev och Paketservice AB att erbjuda ett lågt pris. Detta har möjliggjorts tack vare att VGR har utvärderat alla viktintervall med samma viktning, trots att den absoluta merparten av volymerna återfinns i de två lägsta volymintervallen. En annan omständighet är att den konkurrenssituation som Mariestad Brev och Paketservice AB möter från Posten inom produktområde *A.1 Inrikes försändelser* är mindre än den konkurrens som Bolaget möter från Posten inom produktområde *D.1. Sändningar*. På produktområde *A.1 Inrikes försändelser* är Posten pga. sitt uppdrag från staten att tillhandahålla en rikstäckande postservice hänvisad till att använda sin prislista och inte ge rabatter. Denna inskränkning gäller inte för avtalsområde *D.1 Sändningar* där Posten kunnat ge rabatter som uppgår till 26 procent i det aktuella fallet. Mariestad Brev och Paketservice AB har således haft möjligheten att läsa av från Postens prislista vilket pris Posten skulle offerera och sen anpassa sitt pris därefter. Mariestad Brev och Paketservice AB har kunnat dra stor fördel av dessa båda omständigheter och tillsammans med ett mycket lågt pris, kunnat vinna produktområdet framför Posten. Att Posten inte har kunnat utnyttja kriteriet *Geografiska täckning* innebär inte att utvärderingskriteriet och grunderna för poängsättningen därmed är förenliga med likabehandlingsprincipen. – Sammanfattning: RÅ 2002 ref. 50 åberopas ofta av upphandlande myndigheter till stöd för att bristfälliga utvärderingsmodeller ska godtas. I rättsfallet konstaterar Regeringsrätten att utvärderingsmodeller som inte är optimalt utformade ändå får godtas om de

uppfyller de grundläggande gemenskaprättsliga principerna och att informationen i förfrågningsunderlaget är tillräckligt för att anbudsgivarna ska kunna lägga ett konkurrenskraftigt anbud. Rättsfallets betydelse har dock ifrågasatt av bl.a. Konkurrensverket, se Konkurrensverkets analys *Referenser i anbudsutvärdering* av den 28 april 2009. Förevarande mål handlar inte om att VGR:s förfrågningsunderlag eller utvärderingsmodell varit otydlig, utan huruvida ett visst utvärderingskriterium och dess viktning samt grunder för poängsättningen inom utvärderingskriteriet är förenliga med likabehandlings- och proportionalitetsprincipen. Bolagets uppfattning är därför att rättsfallets principer inte är tillämpliga på frågorna i målet. – VGR motiverar kriteriet *Geografisk täckning*, förutom med att VGR har ett behov av att skicka försändelser utanför regionen, med att det bl.a. uppkommer ett ”mervärde” om en leverantör med full geografisk täckning väljs. Mervärdet anges bestå i minskade kostnader för VGR att ”förädla” (sortera) försändelserna eftersom postleverantör med full geografisk täckning kan hantera alla försändelser och det blir onödigt att sortera försändelser som ska inom respektive utom Västra Götalandsregionen. Detta är emellertid inte ett skäl som motiverar utvärderingskriteriet. Detta beror på att den ”förädling” som är nödvändig inom det av Bolaget offererade segmentet (volymer skickas till tredje part via datafil för printning och postinlämning till postleverantör) inskränker sig till en digital sortering i datafilen (inom respektive utom Västra Götalandsregionen) innan försändelsen produceras. Denna hantering genererar, enligt Bolagets erfarenheter, inga kostnader för vare sig VGR eller tredje part som tillhandahåller printning. VGR:s resonemang är därför inte relevant eftersom det inte uppkommer något ”förädlingsmervärde” på det sätt VGR beskriver för volymer som går via tredje part. Volymer som går direkt från VGR är ”sorterade” efter fysisk beskaffenhet (ej postnummer), enligt VGR:s yttrande, vilket innebär att de inte innefattas inom begreppet/produktområdet *Sorterade sändningar*. – VGR gör vidare gällande att det uppkommer ytterligare mervärde genom att VGR kan samla stora volymer hos en och samma postleverantör.

Ett eventuellt mervärde härvidlag är emellertid inte tillräcklig grund för att vikta kriteriet med 30 procent. Skälen är de följande. Om VGR väljer fler än en postleverantör kan VGR komma att få mindre totala volymer post hos Posten. De minskade volymerna post innebär mycket riktigt att VGR får betala ett högre styckepris eftersom VGR:s inköp hamnar i mindre fördelaktiga intervall i Postens prislista. Beroende på storleken på de volymer post som upphandlas och hur stor del som tilldelas andra postleverantörer än Posten, kommer VGR:s pris hos Posten uppskattningsvis att variera mellan 0-2 intervall i Postens prislista per sändning. Då varje volymintervall i Postens prislista skiljer sig åt med 4-5 öre innebär detta en faktisk prisökning för VGR med 0-5 procent per sändning om Posten samt ytterligare postleverantör tilldelas uppdraget (se *Underlag till utvärdering* där volymintervall framgår inklusive kostnadsförändringar per intervall). VGR:s totala kostnader kan i sådant fall eventuellt bli högre, men inte nödvändigtvis eftersom ett sämre prisintervall hos Posten mycket väl kan vägas upp av ett lägre pris från den/de andra postleverantörerna. En rättvisande och därtill proportionerlig viktning av kriteriet *Geografisk täckning* som motsvarar den eventuella merkostnad det kan innebära att anta postleverantör som saknar full geografisk täckning skulle därför ha varit maximalt 5 procent istället för 30 procent. Som anförts tidigare har utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* långt större betydelse än den uppgivna viktningen pga. poängsättningsmodellen. Poängsättningsmodellen innebär att endast Posten kan få 5 poäng och andra anbudsgivare 1 poäng, vilket tvingar anbudsgivarna att vara hela 50 procent billigare än Posten för att vinna anbudsområdet. Kriteriet och dess viktning är därför uppenbart oförenligt med likabehandlingsprincipen. VGR har trots att det utgjort en förutsättning i förfrågningsunderlaget, inte utvärderat intervallet 500-4 999 därför att Postens anbud inte innehöll detta intervall. Det är inte i överensstämmelse med LOU att använda Postens anbud som en objektiv måttstock och avstå från att utvärdera efterfrågade anbudsområden pga. att Posten

inte tillhandahåller tjänsten ifråga. Detta i sig utgör ett fel som motiverar att upphandlingen ska göras om.

VGR bestrider Bolagets yrkande om att upphandlingen ska göras om i den del den avser tjänsteområde *D.1 Sändningar*. VGR hemställer att länsrätten avslår Bolagets ansökan om överprövning och i samband därmed upphäver det interimistiska beslutet av den 27 april 2009. Som skäl anför VGR bl.a. följande. – Allmänt – En upphandlande myndighet har stor frihet att bestämma vad som ska upphandlas, vilka utvärderingskriterier som ska ligga till grund för tilldelningen och vilken betydelse dessa kriterier ska tillskrivas förutsatt att de grundläggande EG-rättsliga principerna inte träds för när. Av betydelse för den aktuella upphandlingen är att VGR sedan några år tillbaka håller på att bygga upp en ny struktur för sin posthantering. Syftet med den nya strukturen är bl.a. att sänka VGR:s portokostnader. Den nya strukturen för posthantering innebär bl.a. att utgående post från VGR:s verksamheter i så stor utsträckning som möjligt samlas in och körs med i VGR:s egna fordon till någon av VGR:s centrala postavdelningar. För närvarande finns det fyra centrala postavdelningar. Vid de centrala postavdelningarna sker en ”förädling” av postförsändelserna innan de lämnas över till de externa leverantörer som sköter posthanteringen. ”Förädlingen” innebär bl.a. att postförsändelserna grovsorteras på visst sätt efter fysisk beskaffenhet, t.ex. efter format och vikt. Stora volymer ”förädlad” utgående post innebär att VGR kan tillgodoräkna sig lägre portokostnader. Den ”förädlade” posten kan omfatta såväl försändelser med adressater inom Västra Götalandsregionen som utanför detta område. De krav och utvärderingskriterier som VGR har ställt upp i upphandlingen har ett naturligt samband med det som upphandlas. Kraven och utvärderingskriterierna har formulerats utifrån den struktur som VGR har på sin posthanteringsverksamhet och utifrån hur denna bedrivs. Det har vidare formulerats för att tillförsäkra att VGR erhåller posthanteringstjänster som tillgodoser dess behov i detta avseende. I upphandlingen avser produktområde/tjänsteområde *D.1 Sänd-*

ningar just stora volymer utgående ”förädlad” post. Såsom framgår av det till anbudsinbjudan hörande svarsområde har leverantörerna beträffande område *D.1* fått prissätta sina anbud genom att ange priser för olika antalsintervaller, där varje intervall motsvarar vissa angivna antal försändelser. Som framgår av det till tilldelningsbeslutet hörande utvärderingsunderlaget innebär större volymer att anbudsgivarna offererar lägre priser. – Att den leverantör som har haft monopol har ett försprång gentemot övriga leverantörer när en marknad avregleras är inte något nytt eller något som är unikt för postmarknaden. Inte heller är det något som upphandlande myndigheter kan lastas för. Det ansvar som Bolaget i detta avseende gör gällande vilar på VGR är istället något som närmast faller på lagstiftaren. De upphandlande myndigheterna är del i ett marknadsekonomiskt system och givetvis ska de, liksom privata företag, kunna upphandla på marknadens villkor och efter egna preferenser så länge detta sker inom ramen för LOU och de gemenskapsrättsliga principerna. – Av förfrågningsunderlaget framgår att område *D.1 Sändningar* omfattar olika typer av försändelser (t.ex. A-post, B-post brev, Posttidningar A-post och Posttidningar B-post), vilka i sin tur avser såväl osorterade som sorterade sändningar (se bilaga 2 i *Svarsformulär*). Sorterade sändningar är sändningar sorterade i postnumrerordning. Vidare framgår att anbudsgivarna har kunna lämna anbud på hela eller delar av åtagandet i förfrågningsunderlaget (*Anbudsinbjudan*, s. 7). Det finns två sätt att skicka försändelserna inom *D.1 Sändningar*. Det första sättet innebär att försändelserna rent ”fysiskt” lämnas över från VGR till postleverantören för distribution till adressaterna. Det andra sättet innebär att VGR digitalt skickar en adressfil/printfil till en tredje part, ett tryckeri som producerar själva försändelsen. Det är därefter denna tredje part som postinlämnar de fysiska försändelserna till postleverantören för distribution till adressaterna. Även den posthantering som sker via en tredje part omfattar givetvis försändelserna med adressater inom som utanför Västra Götalandsregionen. I de fall postleverantören inte kan hantera samtliga försändelser måste det även i dessa fall ske en ytterligare ”förädling”. De

digitala adressfilerna/printfilerna och de försändelser som dessa genererar måste således delas upp på olika sätt beroende på om postleverantören kan hantera försändelser med adressater i hela landet eller enbart försändelser med adressater i hela eller del av Västra Götalandsregionen. Oberoende av om denna vidare "förädling" rent faktiskt sker hos VGR eller hos den tredje parten, tryckeriet, medför den kostnader som ytterst VGR får stå för. Det förhållandet att försändelserna ska fördelas på flera postleverantörer innebär i sin tur att VGR får betala högre portokostnader till postleverantörerna, vilket motverkar syftet med den struktur som VGR har för sin posthantering. Även beträffande de försändelser som utgår från digitala adressfiler/printfiler har VGR således behov av att de kan levereras i hela regionen och över hela landet samt innebär det ett mervärde för VGR ju större del av de utgående som en postleverantör kan hantera. – Av bilaga 5 *Utvärderingsresultat* framgår att anledningen till att VGR:s anbudsutvärdering inte omfattar Bolagets tjänst "Sorterade sändningar" i intervallet 500-4 999 är att Postens anbud inte omfattade detta intervall och att enbart jämförbara tjänster hos anbudsgivarna har utvärderats. – Särskilt om proportionalitetsprincipen – När det gäller utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* måste beaktas att VGR har en mycket bred verksamhet – allt från sjukvård till kulturverksamhet – som förutsätter korrespondens även med personer och verksamheter utanför Västra Götalandsregionen. Ett exempel på detta är bl.a. det förhållandet att VGR har universitetssjukhusvård genom Sahlgrenska universitetssjukhuset. En naturlig del av verksamheten vid ett universitetssjukhus är således bl.a. samverkan med universitet, näringsliv och andra typer av forsknings- och utbildningsinstitutioner såväl inom som utanför VGR:s område. Som ytterligare exempel på verksamheter som regelmässigt förutsätter korrespondens utanför VGR:s geografiska område kan nämnas den s.k. rikssjukvården, vilket innebär att viss vård som VGR bedriver samordnas med hela landet som upptagningsområde (jfr. 9a § hälso- och sjukvårdslagen (1982:763)). Att VGR utifrån dessa förutsättningar i aktuell del av upphandlingen har ställt upp ett utvärderingskriterium av-

seende *Geografisk täckning* och viktat detta till 30 procent är helt i enlighet med proportionalitetsprincipen och de övriga principer som bär upp LOU.

– När det gäller poängsättningen av kriteriet *Geografisk täckning* innebär det givetvis ett mervärde för VGR ju större del av VGR:s utgående försändelser som en leverantör kan hantera. Härigenom behöver VGR inte ”förädla” utgående post ytterligare innan den överlämnas till leverantörer av posthanteringstjänster. Detta innebär i sin tur att VGR har större förutsättningar att nå upp till sådana volymer utgående post som innebär lägre portokostnader. – VGR bestrider Bolagets påståenden om att minst 90 procent av alla försändelser inom aktuellt produktområde sker inom Västra Götalandsregionen och att endast 10 procent av försändelserna avser övriga delar av landet. Det har inte gjorts några mätningar på hur stor del av VGR:s utgående försändelser som levereras inom respektive utanför Västra Götalandsregionen. Det är därför inte möjligt att presentera några exakta siffror angående detta. De postmätningar som Bolaget åberopar saknar egentlig relevans i målet. Bl.a. avser även dessa mätningar andra än Västra Götalandsregionen samt avser de endast volymer i områden där Bolaget är postleverantör. VGR noterar dock att enligt mätningarna har såväl Göteborgs Stad och SLL försändelser som ska levereras utanför det egna geografiska området. Enligt uppgifter som VGR erhållit från Göteborgs Stads Upphandlings AB visade en mätning gjord i mars 2000 av Göteborgs Stads avgående post och att denna till drygt 71 procent (71,7 procent) avser leveranser inom kommunens område och därmed till ungefär 29 procent leveranser utanför Göteborgs Stad. I förhållande till Göteborgs Stad ska framhållas att VGR i betydligt större utsträckning och som beskrivits ovan bedriver verksamheter som förutsätter korrespondens utanför det egna geografiska området. Vid en jämförelse med postmätningen avseende Göteborgs Stad och mot bakgrund av uppgifter som VGR har kunnat få fram från den egna postverksamheten vill VGR hävda att en försiktig uppskattning är att fördelningen mellan försändelser adresserade inom respektive utom Västra Götalandsregionen i vart fall inte har en annan fördelning än

den som mätningen för Göteborgs Stad angav. En icke obetydlig andel av VGR:s utgående postförsändelser torde således levereras utanför Västra Götalandsregionen. Oberoende av den exakta fördelningen på försändelser inom respektive utanför regionen har VGR ett behov av att få försändelser levererade i hela regionen och över hela landet. Det innebär ett mervärde för VGR ju större del av de utgående försändelserna som en leverantör kan hantera. Av det anförda framgår att aktuellt utvärderingskriterium och poängsättningen av detta är grundat på objektiva skäl. Kriteriet och poängsättningen av detta har ett naturligt samband med och betydelse för det som ska upphandlas. De står väl i proportion till det som efterfrågas i upphandlingen och är ägnade att fastställa vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga. – Särskilt om likabehandlingsprincipen – VGR bestrider Bolagets påstående om att VGR genom utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* begränsar den konkurrens som finns på marknaden på ett otillbörligt sätt. Likaså bestrider VGR att kriteriet och grunderna för poängsättningen av detta strider mot likabehandlingsprincipen. VGR är väl medvetet om hur ifrågavarande marknad ser ut. VGR har därför utformat förfrågningsunderlaget på så sätt att detta tillvaratar och stimulerar den konkurrens som finns på marknaden och även skapar förutsättningar för små och medelstora leverantörer att kunna delta i upphandlingen. Förfrågningsunderlaget medger således att anbudsgivare och utförande företag är olika juridiska personer, se avsnitt 2.1.3 i anbudsinvjudan, vilket innebär en möjlighet för företag att samverka. Vidare kan anbud lämnas för hela eller delar av åtagandet. VGR har därutöver vid rangordning och viktning av utvärderingskriterierna för tjänsteområde/produktområde *D.1* främst fäst vikt vid *Totalkostnaden*. – När det gäller de beräkningar som Bolaget presenterar i sin ansökan om överprövning visar dessa på intet sätt att ifrågavarande utvärderingskriterium och poängsättningen av detta strider mot likabehandlingsprincipen. VGR noterar att de siffror som Bolaget återger i tabellerna i ansökan om överprövning är de siffror som VGR redovisade i det utvärderingsunderlag som bifogades tilldelningsbeslutet den 8 april 2009. VGR

skickade den 14 april 2009 ut ett justerat utvärderingsunderlag till anbudsgivarna. Justeringen avsåg enbart utvärderingen av område *D.1 Sändningar* och innebar att Postens totalpoäng beträffande ”*B-post, brev*” blev 4,52 och totalpoängen för ”*Posttidningar B-post*” blev 4,58. Justeringen påverkade inte den inbördes ordningen mellan Postens och Bolagets anbud. (Den innebär inte heller något för de beräkningar som Bolaget presenterat i sin ansökan om överprövning). Det ska för övrigt beaktas att i upphandlingen tilldelades Mariestad Brev och Paketservice AB, i konkurrens med Posten, produktområde/tjänsteområde *A. Inrikes försändelser*. I likhet med Bolaget har Mariestad Brev och Paketservice AB en mer begränsad geografisk täckning än posten och fick därför vid anbudsutvärderingen för område A en lägre poäng än Posten när det gäller utvärderingskriteriet *Geografisk täckning*. Det angivna visar tydligt att nämnda utvärderingskriterium inte, vilket Bolaget gör gällande, i realiteten innebar att ingen annan anbudsgivare än Posten kan komma ifråga. VGR har behandlat samtliga anbudsgivare lika och utan ovidkommande hänsyn. Av det ovan anförda framgår att utvärderingskriteriet avseende *Geografisk täckning* och grunderna för poängsättningen av detta är förenligt med likabehandlingsprincipen. – När det gäller Bolagets argumentation kring likabehandlingsprincipen m.m. vill VGR poängtera att VGR inte kan lastas för hur ifrågavarande marknad ser ut. Utvärderingskriteriet på *Geografisk täckning* står inte i strid med likabehandlingsprincipen. Kriteriet och de förutsättningar som gäller för anbudsutvärderingen är tydligt och klart beskrivna i förfrågningsunderlaget. Samtliga anbudsgivare har haft möjlighet att med utgångspunkt i förfrågningsunderlaget skapa sig en bild av möjligheterna att lägga ett konkurrenskraftigt anbud. VGR:s anbudsutvärdering har skett helt i enlighet med det som angetts i förfrågningsunderlaget. Bolaget har i sitt anbud redovisat vilka kommuner i Västra Götalandsregionen som Bolaget har verksamhet samt angett att det ”när --- ungefär 52 procent av boende i Västra Götalands län”. Av anbudet framgår således att Bolagets geografiska täckning är begränsad till del av Västra Götalandsregionen. Bolaget har

därmed vid anbudsutvärderingen inte kunnat få annat än 1 poäng för detta utvärderingskriterium. Förfrågningsunderlaget är mycket tydligt och transparent och Bolaget har redan vid utformningen av anbudet kunnat förutse hur anbudet skulle poängsättas beträffande *Geografisk täckning*. För att få ytterligare poäng hade Bolaget t.ex. genom samarbete med andra aktörer kunnat förbättra den geografiska täckningen och därmed ökat anbudets konkurrenskraft. VGR kan inte se att de tre frågor som Bolaget ställt är något för VGR att uttala sig om eller att frågorna överhuvudtaget är av betydelse för länsrättens prövning. VGR har utvärderat inkomna anbud och därmed offererade priser i enlighet med det som angetts i förfrågningsunderlaget. Det saknas anledning för VGR att därutöver ha synpunkter på de priser som anbudsgivaren har eller inte har offererat. – Sammanfattning – Sammanfattningsvis framgår det av det redovisade att aktuellt utvärderingskriterium och poängsättningen av detta grundar sig på objektiva skäl. Kriteriet och poängsättningen är relevanta och innebär inte ett åsidosättande av proportionalitets- och/eller likabehandlingsprincipen eller i övrigt av LOU. Även om länsrätten skulle finna att förfrågningsunderlaget eller utvärderingsmodellen i något avseende inte är optimalt utformad är i vart fall eventuella brister inte av sådan art eller omfattning att kraven som uppställs i LOU och som följer av de gemenskapsrättsliga principerna har åsidosatts. Förutsättningar för åtgärder enligt LOU saknas därför (jfr. RÅ 2002 ref. 50). Det stämmer att Konkurrensverket har ifrågasatt betydelsen av rättsfallet RÅ 2002 ref. 50. VGR kan dock konstatera att domstolarna alltjämt hänvisar till nämnda rättsfall och att detta därmed är gällande rättspraxis (se t.ex. Kammarrättens i Göteborgs dom den 20 mars 2009 i mål nr 6996-08).

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser m.m.

Av 1 kap. 9 § LOU framgår följande. Upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingen på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

I 12 kap. 1 § samma lag stadgas följande. En upphandlande myndighet ska anta antingen

1. det anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga för den upphandlande myndigheten, eller
2. det anbud som innehåller det lägsta priset.

Vid bedömningen av vilket anbud som är det ekonomiskt mest fördelaktiga, ska myndigheten ta hänsyn till olika kriterier som är kopplade till föremålet för kontraktet, såsom pris, leverans- eller genomförandetid, miljöegenskaper, driftkostnader, kostnadseffektivitet, kvalitet, estetiska, funktionella och tekniska egenskaper, service och tekniskt stöd. En upphandlande myndighet ska i förfrågningsunderlaget ange vilket grund för tilldelning av kontraktet som kommer att tillämpas.

I 16 kap. 1 § första stycket LOU föreskrivs att en leverantör som anser sig ha lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till allmän förvaltningsdomstol ansöka om åtgärder enligt denna paragraf. I 16 kap. 2 § samma lag stadgas följande. Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredning

VGR genomförde genom sin inköpsfunktion Regionservice område Inköp, upphandling av posthanteringstjänster, SN072-2008. Upphandlingen delades upp i fem större tjänsteområden, A-E, där bl.a. tjänsteområde D. *Större sändningar* i sin tur bestod av två delar. Av dessa är det område D.1 *Sändningar*, där endast Posten och Bolaget lämnade anbud, som Bolagets ansökan om överprövning avser.

I anbudsinbjudan punkten 1, *Allmän orientering*, anges följande. "Denna upphandling avser Posttjänster och e-brev i Västra Götalandsregionen enligt beskrivning i G2 Kravspecifikation samt tillhörande bilagor.

Regionen har idag fyra större interpostenheter som i detta förfrågningsunderlag benämns som postterminaler. Dessa är belägna inom Fyrbodals, Göteborg, Södra Älvsborg samt Skaraborg.

Avrop kommer främst att göras av Västra Götalandsregionens postterminaler enligt ovan samt övriga verksamheter och bolag som ingår i Västra Götalandsregionen.

I förfrågningsunderlaget, punkten 2.1.5, *Utvärdering av anbud - utvärderingskriterier* anges följande. "Under förutsättning av att inkomna anbud uppfyller kraven enligt punkt "Kvalificering" ovan kommer det/de anbud att antas som är det/de för Västra Götalandsregionen ekonomiskt mest fördelaktiga med hänsyn tagen till nedan rangordnade utvärderingskriterier: Kriterierna kommer att poängsättas var för sig enligt nedan angivna metod om inte annat anges under respektive utvärderingskriterium. För miljökriteriet gäller det som står i miljökravspecifikationen bilaga 3 och poängskalan är samma som nedan dvs. 1, 3 och 5 poäng. Högst andel uttryckt i procent ger 5 poäng. Därefter poäng enligt formel ($\frac{\text{Högst andel}}{\text{Näst högst andel}}$) x 5 p. etc. etc. Med totalkostnad menar vi pris från leverantör tillsammans med

våra hanteringskostnader. Om våra kostnader är detsamma för samtliga anbudsgivare kommer vi enbart att utvärdera pris från anbudsgivare.”

I förfrågningsunderlaget punkten 2.1.6 *Produktområden (tjänsteområden)*, *D. Större Sändningar* anges följande utvärderingskriterier, poängsättning och viktning:

<i>Totalkostnad</i>	vikt 50 procent
<i>Geografisk täckning</i>	vikt 30 procent
<i>Miljö</i>	vikt 20 procent

Poäng för *Geografisk täckning* fås enligt följande:

<i>Hela landet</i>	5 poäng
<i>Västra Götalands län</i>	3 poäng
<i>Del i procent av Västra Götalands län</i>	1 poäng

Länsrätten gör följande bedömning

Fråga i målet är om upphandlingen i den del den avser tjänsteområdet *D.1 Sändningar* strider mot principerna om proportionalitet och likabehandling genom VGR:s användning och poängsättning av utvärderingskriterium kallat *Geografisk täckning*.

Proportionalitetsprincipen

Av förarbetena till LOU framgår bl.a. följande (se prop. 2006/07:128 s. 155). ”Proportionalitetsprincipen förutsätter att kraven på upphandlingsförfarandet står i rimlig proportion till det mål som eftersträvas. Upphandlingens art och värde skall därför beaktas t.ex. när villkoren för att få delta i upphandlingen fastställs. Likaså skall kraven på anbudsfrågans innehåll eller villkoren i anbudsförfarandet stå i rätt proportion till upphandlingens art.” En upphandlande myndighet får således inte ställa högre krav på en

leverantör än som krävs för att uppnå syftet med upphandlingen. Det måste finnas ett naturligt samband och stå i rimlig proportion mellan kraven som ställs på leverantörer vid en upphandling och det som upphandlas.

Det är i målet ostridigt att tjänsteområde *D.1 Sändningar* avser försändelser som ska levereras såväl inom som utanför Västra Götalandsregionen. Det får därför anses vara ändamålsenligt av VGR att uppställa det aktuella utvärderingskriteriet *Geografisk täckning*. Att efterfråga att anbudsgivarna i så stor utsträckning som möjligt förmår att leverera försändelser i hela landet har således ett naturligt samband med upphandlingen och är såväl lämpligt som effektivt för att uppnå syftet med upphandlingen.

Fråga är då om det kan anses proportionerligt att en anbudsgivare som har geografisk täckning i hela landet ska tilldelas 5 poäng, medan anbudsgivare som kan leverera i Västra Götalandsregionen tilldelas 3 poäng och anbudsgivare som kan leverera i del av Västra Götalandsregionen tilldelas 1 poäng vid viktning om 30 procent. Bolaget har presenterat två undersökningar från 2008 och 2009 avseende leverans av försändelser för Göteborgs Stad och SLL. Enligt Bolaget visar undersökningarna att minst 90 procent av alla försändelser inom tjänsteområdet sker inom Västra Götalandsregionen. VGR har bl.a. genomfört struktureringar av sina postleveranser i syfte att sänka sina portokostnader. VGR måste anses äga kännedom om hur stor del av försändelserna som ska levereras inom respektive utanför Västra Götalandsregionen baserat på de verksamheter som VGR bedriver. Den aktuella värderingen av utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* strider därför inte mot proportionalitetsprincipen.

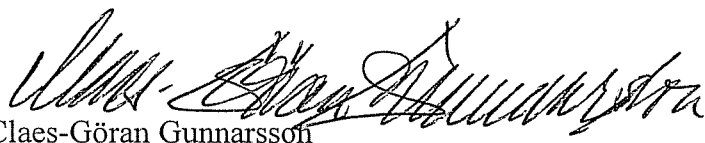
Likabehandlingsprincipen

En upphandlande myndighet är skyldig att behandla alla leverantörer lika och utan ovidkommande hänsyn. Bolaget gör gällande att endast Posten har kunnat tilldelas full poäng (5 poäng) medan Bolaget, oberoende av om

det skulle ha samverkat med alla andra leverantörer på marknaden utom Posten, endast haft möjlighet att få 1 poäng. Den aktuella situationen på marknaden där Posten är det företag som har möjlighet att leverera försändelser i hela landet är emellertid inget VGR kan lastas för. Det är naturligt att större företag genom sin storlek har en viss fördel när den upphandlande myndigheten efterfrågar tjänst som är av full-servicekaraktär. Bolaget har inte heller möjlighet att i samverkan med annan uppnå efterfrågad geografisk täckning. Att VGR utifrån sitt behov av leveranser utanför Västra Götalandsregionen tillämpat och värderat utvärderingskriteriet *Geografisk täckning* på det sätt som gjorts kan därför inte anses strida mot likabehandlingsprincipen.

Sammanfattningsvis finner länsrätten att det som bolaget anfört inte visar att det lidit skada eller kan komma att lida skada genom VGR:s förfarande i upphandlingen. Ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1B)

Claes-Göran Gunnarsson

